

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Vlaamse Schapenhouderij vzw
Ieperseweg 87
8800 Rumbeke/Beitem
E info@vsh.be

Projectpartners

- Vlaamse Schapenhouderij vzw
- Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw
- KU Leuven
- Beroepsvereniging geitenhouders
- ABEC vzw

IN DIT NUMMER:

Voorwoord	1
Particuliere slachtingen	2
Nieuwe begrazingsopdracht	4
Wolven en begrazing	5

Nieuwsbrief 3

Demonstratieproject 'Vooruit met de geit, het schaap en het hert!

Marktkansen voor vlees van kleine herkauwers

JAARGANG 10, NR. 40

FEBRUARI 2018

Voorwoord

Beste lezer,
Beste schapen-, geiten- en hertenhouders,

In het kader van dit demo-project werden 3 discussieavonden gehouden op 11-12-13 december 2017. Door de intense sneeuwval en de wintertoestanden lieten velen zich afschrikken om de verplaatsing te maken. Bedoeling was mogelijkheden, moeilijkheden en vragen i.v.m. korte keten-afzet aan bod te laten komen. In een volgend nummer komen we met een samenvattend overzicht. In dit nummer behandelt Eva Van Mael reeds twee vragen die op elke avond naar voor kwamen: nl. 'Mogen we nog thuis slachten?' en 'Wat met het slachtafval?'

Verder vindt U ook twee uitnodigingen. De begrazingsopdracht in de Kalmthoutse Heide is aan hernieuwing toe. En de schapenhouders en (klein)veehouders in het algemeen maken zich zorgen omtrent de wolf, die terug is in Vlaanderen. Belangrijk is dat het op stapel staande wolven-plan een degelijke regeling en vergoeding voor geleden schade voorziet.

André Calus
Voorzitter VSH/PCKH

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Regelgeving Particuliere Slachtingen

In december werden in kader van het demonstratieproject 3 discussie-avonden georganiseerd op 3 verschillende locaties. Tijdens deze zeer interessante discussies kwamen er een aantal vragen naar boven, o.m. met betrekking tot particuliere slachtingen en het omgaan met slachtafval. In deze nieuwsbrief trachten we u van meer info over deze onderwerpen te voorzien.

Particuliere Slachting

Een particuliere slachting is de slachting van een dier waarvan het vlees uitsluitend bestemd is voor de eigenaar en zijn gezin. Het vlees dat na slachting verkregen wordt, mag dus met andere woorden niet verkocht of weggegeven worden aan andere personen dan de eigen gezinsleden. Alle hoefdieren (runderen, varkens, schapen, geiten en éénhoevigen) kunnen particulier geslacht worden, maar enkel varkens, schapen en geiten mogen in deze context thuis geslacht worden. Een particuliere slachting van runderen of éénhoevigen moet steeds in een erkend slachthuis plaatsvinden en omvat dus steeds een keuring, in tegenstelling tot een particuliere thuisslachting.

Bij een particuliere thuisslachting van hoefdieren moet steeds een slachtaangifte gedaan worden bij de gemeente en dit minstens twee werkdagen op voorhand. Het aangiftebewijs moet door de eigenaar gedurende een jaar bewaard worden. Als het de eerste keer is dat een eigenaar een particuliere thuisslachting wil aangeven, dan zal hij zich eerst éénmalig moeten laten registreren bij de gemeente of het Federaal Voedselagentschap (FAVV). Hij ontvangt dan een uniek registratienummer dat hij, samen met zijn identiteitskaart en het beslagnummer, bij elke slachtaangifte moet meebrengen.

Het aantal particuliere slachtingen per persoon per jaar wordt door de regelgeving niet gelimiteerd, maar aangezien het gaat om slachtingen waarvan het vlees uitsluitend bestemd is voor de behoeften van de eigenaar en zijn gezin moet het aantal slachtingen in verhouding zijn met de gezinsgrootte.

Bedwelming is verplicht bij elke particuliere thuisslachting van schapen of geiten. Voor de bedwelming moet gebruik gemaakt worden van een door de Europese wetgeving goedgekeurde methode (bv. penschiettoestel). Een penschiettoestel kan zonder vergunning verkregen worden, maar deskundig gebruik is belangrijk. De dieren moeten goed gefixeerd worden en de schietpositie verschilt per diersoort. Bij schapen wordt onderscheid gemaakt tussen gehoornde en ongehoornde schapen:

Het hoogste punt van het hoofd waarbij recht naar beneden gericht wordt.

Het midden achter de hoornbasis waarbij naar de basis van de tong gericht wordt.

Voor kleine herkauwers kan eventueel ook gebruik gemaakt worden van een manuele elektrische bedwelmsstang.

(bron: <https://www.lne.be/doden-van-dieren-op-een-landbouwbedrijf>)

Wat met slachtafval?

Een vraag die op de discussie-avonden vaak gesteld werd, is “wat met het slachtafval bij een particuliere slachting? Wordt dit opgehaald door Rendac en wat is de kostprijs hiervan?”.

Contact met Rendac leert ons dat de ophaling van slachtafval steeds apart aangerekend wordt en nooit onder het vaste abonnement valt. Voor de ophaling van slachtafval dient een afzonderlijk contract met Rendac afgesloten te worden. Vóór de eerste aanvraag voor ophaling kan best contact genomen worden met Rendac zodat een offerte op maat opgemaakt kan worden die rekening houdt met een aantal factoren (aantal ophalingen per jaar, hoeveelheid slachtafval per keer, manier van aanbieden van slachtafval). De kostprijs voor de ophaling wordt vervolgens in het contract vastgelegd (richtprijs = 151€ per schijf van 1000kg slachtafval). Voor het aanbieden van het slachtafval gelden geen vaste richtlijnen, maar Rendac adviseert sterk gebruik te maken van tonnen of zakken.

De zoektocht naar andere bedrijven dan Rendac die instaan voor de ophaling van slachtafval leverde niets op. Via OVAM kan een lijst bekomen worden van alle bedrijven die geregistreerd zijn voor de ophaling van dierlijk afval, maar geen van deze bedrijven rekent momenteel de ophaling van slachtafval bij particulieren onder zijn activiteiten.

De stad Gent is vergund om via IVAGO (intergemeentelijke vereniging voor afvalbeheer in Gent en omstreken) in te staan voor de ophaling van slachtafval. Bij het loket van IVAGO kan voor 20€ een zak aangekocht worden waarin het slachtafval opgevangen kan worden en deze (gevulde) zakken mogen dan bij IVAGO terug aangeboden worden. We hebben geen weet van andere steden of gemeenten die op deze manier te werk gaan, maar informeer dus steeds bij uw gemeente of er een mogelijkheid is om slachtafval aan te bieden.

Eva Van Mael
Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw

Nieuwe begrazingsopdracht met schapen in het Vlaams natuureservaat Kalmthoutse Heide

Reeds meer dan 40 jaar worden heideschapen ingezet bij het beheer van de Kalmthoutse Heide. Mede door deze begrazing wordt het heidelandschap open gehouden, wordt de vergrassing teruggedrongen en blijft de heide jong en vitaal.

Begrazing op de Kalmthoutse Heide is een landschapsbeheeropdracht en is een combinatie van extensieve begrazing binnen vaste begrazingsrasters, stootbegrazing binnen tijdelijke rasters en begrazing met een gehoede kudde met herder en getrainde hond. De schapen worden volledig ingezet in functie van natuurbeheer en grazen in zeer voedselarm en geaccidenteerd terrein.

De huidige overeenkomst loopt af na het begrazingsseizoen 2019. Vanaf 2020 starten we met een nieuwe uitbesteding. Hierbij is het de bedoeling de opdracht op te splitsen in meerdere deelopdrachten.

Wil je mee nadenken over hoe we dit praktisch kunnen organiseren ? Of ben je mogelijk kandidaat-herder om je vanaf 2020 te engageren om mee te werken aan de schapenbegrazing op de Kalmthoutse Heide ?

Denk met ons mee en kom op **zaterdag 10 maart 2018** naar de Kalmthoutse Heide !

Programma

- 11u ontvangst met koffie en thee
- 11u15 presentatie Begrazingsopdracht Kalmthoutse Heide
+ voorlopige insteek voor de opdrachtomschrijving
- 11u45 vragen/discussie
- 12u30 broodjes aangeboden door ANB
- 13u terreinbezoek
- 14u45 conclusies van de dag (binnen)
- 15u einde

Locatie : De Vroente, Putsesteenweg 129, 2930 Kalmthout

Inschrijven via veerle.mees@vlaanderen.be

Info-sessies Wolven en begrazing

In samenwerking van Vereniging voor Ecologische Begrazing vzw, Vlaamse schapenhouderij vzw en Kemp vzw met de steun van Schapenwerkgroep Landelijke gilden organiseren wij twee informatieavonden over de gevolgen die veehouders, paardenliefhebbers en vooral begrazers met schapen, zullen ondervinden door het voorkomen van wolven in Vlaanderen.

De bedoeling is tweeledig.

In de eerste plaats willen wij de aanwezigen een stand van zaken geven en relevante informatie voor de doelgroep verspreiden.

Ten tweede is het ook de bedoeling alle bedenkingen, wensen, suggesties en grieven van mensen die het aangaat te verzamelen. Wij doen dat via een enquête bij de inschrijving en op de vergaderingen zelf worden eveneens reacties opgenomen. De resultaten van de enquête zijn meteen online te raadplegen.

Programma

1. Verwelkoming - André Calus, Voorzitter Vlaamse schapenhouderij vzw
  2. Voorstelling van een aantal gevraagde standpunten - Lieven Caekebeke VEB vzw, Landschap vzw, Natuurpunt vzw, Agentschap voor Natuur en Bos, Boerenbond, Kabinet minister Schauvlieghe bevoegd voor landbouw en natuur, Kabinet minister Weyts, bevoegd voor dierenwelzijn
  3. Bedenkingen als schapenhouder/ondernemer
André Calus, Voorzitter Vlaamse schapenhouderij vzw
  4. Extra zorgen bij de organisatie van begrazing in natuurterreinen,
Maarten D'hondt, coördinator Kemp vzw
  5. Preventie - Schadebeheer - ...
Aanzet tot de discussie na de pauze
korte pauze
  6. Forumgesprek om de bekommernissen, vragen, suggesties... van alle betrokkenen te verzamelenter stoffering van de gezamenlijke aanbevelingen voor het Wolvenplan dat het INBO zal opmaken.
Hoe groot zijn de risico's en welke risico's zijn er?
Wat "kost" een doodgebeten schaap, veulen of kalf?
Welke zijn de andere schadeposten?
Hoe moet schade vergoed worden en wie moet schade vergoeden?
Is de huidige regeling via het fonds voor Wildschade voldoende?
Is preventie in praktijk mogelijk, wat zijn de kosten?
Waar en wanneer?
- dinsdag 27/02/2018 Parochiezaal Kanegem, Dorp 4, naast de kerk, 19:30 - 22:30
vrijdag 9/03/2018 Kantine FC Binkom, Meenselstraat 118, 3211 Binkom, 19:30 – 22:30
Om organisatorische redenen vragen wij om vooraf online in te schrijven. Wie niet vooraf inschrijft betaalt ter plaatse 2€. Inschrijven kan gratis via deze link goo.gl/QoK6y3

André Calus
Vlaamse schapenhouderij vzw

Lieven Caekebeke
Vereniging voor Ecologische Begrazing vzw

Maarten D'hondt
Kemp vzw